

2012-03-23

Minnesanteckningar från möte i naturum Vattenriket, den 12 mars 2012 med **Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike**

Närvarande:

Roland Sandelin, kommunstyrelsen
Lars Carlsson, Mark- och exploateringsavd., Kommunledningskont.
Ulrika Hedlund, Miljö- och hälsoskyddskontoret
Eva Berglund, Kommunikation & tillväxt, Kommunledningskontoret
Sam Peterson, Naturskolan, Barn- och utbildningsförv.
Sven-Erik Magnusson, Biosfärkontoret, Kommunledningskontoret
Josefin Svensson, Biosfärkontoret, Kommunledningskontoret
Åsa Pearce, Biosfärkontoret, Kommunledningskontoret
Brita Nilsson, Biosfärkontoret, Kommunledningskontoret
Jonas Dahl, Biosfärkontoret, Kommunledningskontoret
Kenth Ljungberg, Länsstyrelsens miljöavdelning
Ulla Berglund, Skogsstyrelsen, Skånes nordöstra distrikt
Jan Olsson, Turistentreprenörerna
Christer Neideman, Naturskyddsföreningen i Kristianstad
Lars Jonsson, Naturskyddsföreningen i Kristianstad
Nils Waldemarsson, Nordöstra Skånes Fågelklubb
Jonas Paulsson, Kristianstad Bromölla Jaktvårdsrets
Hans Wellin, Nedre Helgeåns Fiskevårdsområde
Sven Olsson, Vramsåns fiskevårdsförening
Patrik Jönsson, Christianstads Motorbåtsklubb
Rolf Swanström, Christianstads Motorbåtsklubb
Bengt Hellberg, Beckhovets fiskebodsförening
Olle Andersson, Bidrottningklubben
Nils Thuresson, Bidrottningklubben
Hans Cronert, Vattenriket, Länsstyrelsen/Kristianstads kommun

1. Ordförande

Roland Sandelin förde ordförandeklubban. Ordinarie ordförande hade anmält förhinder.

2. Justeringsman

Till justeringsman valdes Jan Olsson, att jämte mötesordföranden justera dagens protokoll.

3. Biosfärfilmen

Sven-Erik Magnusson presenterade och visade biosfärfilmen. Filmen har producerats av Biosfärkontoret med hjälp av filmaren Patrik Olofsson och finansierad av Region Skåne. Den skall fungera som introduktions film och visa hur man jobbar i ett Biosfärområde och hur vi jobbar just här i Vattenriket. Den visas varje helg vid lunchtid i naturum. Det är en You tube-variant på gång som skall förse med engelsk översättning och läggas ut på hemsidan.

4. På vatten i Vattenriket

Rapport har tagits fram av Andreas Nilsson (som nu slutat på Biosfärkontoret), finansierad av pengar från Region Skåne. Rapportens syfte är att ta ett helhetsgrepp på det båtburna friluftslivet på Helgeå i Vattenriket. Det skall utgöra ett underlag och en idé-bank för utveckling och främjande av det båtburna friluftslivet, samtidigt som man skall minimera störning och konflikter med naturvärden och andra intressen.

Ett utkast har tryckts upp och delades ut. Materialet kommer också att biläggas minnesanteckningarna från mötet. **Biosfärkontoret vill gärna ha synpunkter på dokumentet och alla ombeds komma in med skriftliga sådana senast den 31 augusti i år.**

Flera representanter lyfte utmärkningen av leden genom Hammarsjön och Araslövssjön som en mycket angelägen åtgärd. Man redovisade att i princip ingenting finns kvar av den utmärkning som gjordes i början av 1990-talet med hjälp av arbetsmarknadsresurser och Räddningstjänsten i kommunen. Flera tillbud med felnavigering och att man kört fast i den grunda sjön har rapporterats. Ingen kommunal förvaltning eller ideell organisation hanterar frågan idag. Sjöutmärkningen kräver resurser. Det rör sig om projektering, nyinvestering i material, utsättning med hjälp av GPS och ett årligt återkommande underhåll.

Frågan är angelägen och det **beslutades att samrådsgruppens politiker tar med sig frågan till Kommunstyrelsen för hantering.**

5. Information från Biosfärkontoret

- **Ekoturistisk destination.** Eva Berglund informerade om ett EU-finansierat Leader-projekt. Syftet är att se om det finns intresse och möjligheter att utveckla nordöstra Skåne till en ekoturistisk destination. Man har genomfört en workshop i naturum och gjort ett studiebesök till Biosfärområdet Vänerskärgrården, där man kommit längre i frågan. Man fundera nu på frågor kring vilka kriterier som skall gälla, geografisk avgränsning, former för samverkan mm inför att gå vidare med ett större.
- **Reservatsplaner väster om Åhus, m fl sandmarksaktiviteter.** Carina Wettemark informerade om det arbete som pågår med bildande av naturreservat på återstående sandiga markerna väster om Åhus. Kommunen har sökt och beviljats statliga LONA-medel till arbetet. Det tas nu fram förslag till två kommunala reservat för de kommunalt ägda markerna som ingår i den kommunala naturvårdsfonden. Området har höga naturvärden och utgör en viktig buffert och närreklamationsområde mellan bebyggelsen i Åhus och den intensivt odlade åkermarken väster om. I området finns också en del som ägs av naturvårdsverket och skall bli statligt naturreservat. Region Skåne, Trafikverket, Länsstyrelsen och Vattenriket samverkar i ett projekt för att rädda stortapetserarbetet och gynna andra sandmarkslevande arter. Bland annat har värdväxten vädtklint såtts in på några olika platser. I Åhus planerar biosfärkontoret att i samverkan C4 Teknik och Kjell-Arne Olsson att driva ett projekt för att öka kunskapen och höja intresset för den ovanliga sandnejlikan, en växt som uppmärksammades redan av Linné när han besökte Kristianstadstrakten och reste till Åhus.
- **Helge ånline.** Sven-Erik Magnusson informerade om bakgrunden till projektet Helge ånline. Planer på att kunna presentera miljö, klimat och hydrologiska data direkt på nätet – on line – fanns redan när de första våtmarkscenterplanerna presenterades 1989. Med byggande av naturum har detta kunnat förverkligas genom medel från Region Skåne. En mätsond är monterad på en av bropelarna till naturumbron och aktuella mätdata presenteras på Vattenrikets hemsida under rubriken "Helge ånline". Jonas Dahl presenterade de miljöparametrar som mäts och visade ett intressant exempel på hur man kunde se hur grumligheten i åvattnet ökade timme för timme i samband med stormen Berit grumlade Araslövssjön och ån förde grumligt vatten med ån förbi

Kristianstad. Ett önskemål framfördes att man skulle kunna "översätta" grumlighetens benämning i fnu till siktdjupet.

- **LOVA (Lokala Vattenvårdsprojekt).** Jonas Dahl informerade om Vinneåprojektet (2011-2014). Samrådsgruppen besökte Adinal vid förra försommarmötet. Projektet framskrider och i dagsläget finns det redan intresserade markägare och betalningsintresse från Länsstyrelsen för 44 av målsatta 50 ha våtmarker. Fler projekt på gång. Avloppsinventering längs Skepparslövsbäcken är genomförd enligt planerna. DMI har gjort en belastningsberäkning som skall vara vägledande för var åtgärder bör sättas in. Den visar tydligt var vi har kraftiga utsläpp av olika miljöparametrar. Den visar också att planerade våtmarksinsatser i huvudsak sker på ställen med kraftig belastning. Åtgärder för att gynna den biologiska mångfalden sker på flera platser och i Önnestad planeras för ökad tillgänglighet och biologiska mångfaldsåtgärder i Bockebäcken som rinner genom samhället.
- **Invigning av Årummets naturreservat.** Sven- Erik Magnusson informerade om att naturreservatet skall invigas av landshövdingen den 20 april. Dagen efter planeras många olika aktiviteter för allmänheten i anslutning till naturum och Tivolirundan.
- **Verksamheten 2011.** Sven-Erik Magnusson delade ut verksamhetsrapporten. Den finns också att ladda ner på hemsidan.
- **Upplev naturen i Skåne – starta på naturum och naturcentrum.** Sven-Erik Magnusson och Åsa Pearce informerade om projektet som finansierats av Region Skåne. Syftet har varit att lyfta fram Skåne som en destination för naturupplevelser som tar sin utgångspunkt i de fem skånska naturumen och naturcentrum vid Fulltofta. I broschyren presenteras olika aktiviteter som kan göras under olika delar av året och som både ekonomisk och ur svårighetsgrad skall kunna genomföras av en vanlig barnfamilj. Man kollar förutsättningarna att översätta broschyren till engelska och lägga ut den på nätet. Broschyren delades ut.
- **Birds on Line.** Hans Cronert informerade om att naturum har beviljats medel för att genomföra tre projekt där olika arter skall kunna upplevas live på hemsidan och på bildskärmar på naturum. Det gäller den nya pilgrimsfalkslådan på Vattentornet (som kommit på plats i vinter i samarbete med C4 Teknik), planer på en ny fiskgjuseplattform i våtmarkerna och en kungsfiskarbohålsbrink vid naturumsjön.
- **Naturums program 2012.** Åsa Pearce informerade om och delade ut naturums program, som i år är uppbyggt under temana vattenstaden Kristianstad och de torra sandmarkerna i Åhus. Tidigare i vinter har det genomförts en lyckad och fullsatt Örnbusstour till Tosteberga i samarbete med naturskyddsföreningen och fågelklubben. Man har börjat prova att sälja biljetter genom Citybreak. Tranbussturen till Pulken, som sker i samband med de nära förestående tranckivteterna, är i det närmaste slutsåld. Det kommer att bli flera musikevenemang i redet i sommar.
- **Inför transäsongen.** Hans Cronert berättade att man vis av fjolårets anstormning gjort åtgärder för att förbättra tillgängligheten för besökarna. Som vanligt kommer naturum att ha tranvårdar på plats vissa dagar och de ideella föreningarna andra dagar. Byalaget i Härnestad kommer att vara parkeringsvårdar och också sälja varm korv vid parkeringsplatsen. Den transkadeförebyggande matningen är också planerad för att ta emot fjolårets anstormning av tranor i syfte att förhindra skador på lantbrukarnas åkrar. Slutligen kan meddelas att tiotusentals tranor är på väg från Spanien sedan några veckor och hundratals tranor är redan samlade vid Tyska östersjökusten, beredda att ta flygtu-

ren över när väder och vindar blir de rätta. Redan den 27 februari siktades de första lokalt häckande tranorna vid Huaröd.

6. Övriga frågor

Clase Bergkvist, Ålakademin (som hade förhinder att vara med ikväll), har bett oss meddela att det ordnas ett nytt ålseminarium till hösten, närmare bestämt den 16-17 oktober. Syftet är att sätta ytterligare fokus på ålfrågan och försöka knuffa för åtgärder lokalt, nationellt och förhoppningsvis internationellt.

7. Nästa möte

Bestämdes att nästa möte skall hållas någon intressant och aktuell plats utomhus, måndagen den 11 juni, kl 18.30. Vi återkommer med plats senare.

Hans Cronert /sekreterare/

Roland Sandelin /mötesordförande/

Jan Olsson/justeringsman/

Sändlista

Kjell-Erik Ståhl, kommunstyrelsen
Lars-Göran Sandréus, kommunstyrelsen
Roland Sandelin, kommunstyrelsen
Lars Carlsson, Mark- och exploateringsavd., Kommunledningskont.
Tommy Danielsson, Miljö- och hälsoskyddskontoret
Ulrika Hedlund, Miljö- och hälsoskyddskontoret
Susanne Norlindh, C4 Teknik
Charlotte Svensson, Stadsbyggnadskontoret
Eva Berglund, Kommunikation & tillväxt, Kommunledningskontoret
Mats Gustafsson, Kultur- och fritidsförvaltningen
Sam Peterson, Naturskolan, Barn- och utbildningsförv.
Sven-Erik Magnusson, Biosfärkontoret, Kommunledningskontoret
Karin Magntom, Biosfärkontoret, Kommunledningskontoret
Josefin Svensson, Biosfärkontoret, Kommunledningskontoret
Åsa Pearce, Biosfärkontoret, Kommunledningskontoret
Ebba Trolle, Biosfärkontoret, Kommunledningskontoret
Jonas Dahl, Biosfärkontoret, Kommunledningskontoret
Paul Eric Jönsson, Länsstyrelsens miljöavdelningen
Kenth Ljungberg, Länsstyrelsens miljöavdelningen

Stig Hermansson, Skogsstyrelsen
Ulla Berglund, Skogsstyrelsen
Bo Fransman, Region Skåne
Ingvar Holm, Högskolan Kristianstad
Hans Persson, LRF Kristianstad kommun
Jan Olsson, Turistreprenörerna
Bengt Klingheim, Turistreprenörerna
Christer Neideman, Naturskyddsföreningen i Kristianstad
Lars Jonsson, Naturskyddsföreningen i Kristianstad
Nils Waldemarsson, Nordöstra Skånes Fågelklubb
Thomas Lindblad, Nordöstra Skånes Fågelklubb
Jonas Paulsson, Kristianstad Bromölla Jaktvårdsrets
Åke Svensson, Nedre Helgeåns Fiskevårdsområde
Hans Wellin, Nedre Helgeåns Fiskevårdsområde
Sven Olsson, Vramsåns fiskevårdsförening
Claes Bergkvist, Ålakademin
Patrik Jönsson, Christianstads Motorbåtsklubb
Bengt Hellberg, Beckhovets fiskebodsforening
Olle Andersson, Biodlarna

Biosfärkontoret

Postadress:
291 80 Kristianstad
Besöksadress: Spannmålgatan 11,
Kristianstad

Hans Cronert

Ekolog
0708-77 77 35
hans.cronert@kristianstad.se
hans.cronert@m.lst.se